

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

inzeratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 8. — Tel. 3492, 2492,
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri pošt. čk. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifi.

JUTRO

Danska kmetijska kriza

Gospodarska kriza, ki ima svoj glavni izvor v svetovni krizi agrarne produkcije, ni pojav, ki tlači le posamezne narode in države, marveč se uveljavlja v vsej Evropi, ali prav za prav objema ves svet. Zato so tudi obrambni ukrepi, ki jih je podvzela menda že vsaka evropska država v zaščito svojega gospodarstva, ostali v toliko brezuspešni, da so pač morda tu ali tam zadržali ali omilili najhujše učinke krize, niso je pa mogli premagati in tudi ne ustvariti nove podlage za gospodarsko obnovo in za ustaljenost gospodarskih prilik.

Pod bremenom gospodarskih težav zdihuje vsa Evropa. Zdvojenost in nezaupljivost ljudstva najdeta skor brez izjeme izraza tudi v političnem življenju, notranjem in mednarodnem, in ne pušča narodom priti do miru in konsolidacije. Celotno država, ki jih ni pretresla vojna katastrofa in ki so veljale kot vzor reda in notranje konsolidiranosti, se opažajo posledice ekonomske tesnobe. Rastoča nezadovoljnost revoltna tudi najbolj mirne elemente in vodi na pot notranjih prevratov.

Tak primer daje v zadnjem času tudi Danska, klasična država reda in blagostanja. Kmečki pohod v Kodanj, ki se ga je udeležila ogromna množica 50.000 ljudi, je gotovo ena največjih demonstracij nezadovoljstva, kar jih je videla povojna Evropa.

Danska je vseskozi agrarna dežela, njeno kmetijstvo velja za najvišje razvito in najnaprednejše v Evropi. Razume se, da ogromna kmetijska produkcija visoko presega potrebe domačega konsoma. Glavni vir dohodkov danskega poljedelca je izvoz, na katerem sloni gospodarstvo in blagostanje cele države. Dansko poljedelstvo zalaga tržišča skoro celega sveta, njegov glavni odjemalec pa je Anglija. Vsa produkcija je usmerjena na ta eksport; investirani so vanj ogromni krediti in naravno je, da mora vsak upadek običajno zadeti producenta in vsa država.

Gospodarska smer naše dobe, avtarizacija in omejevanje uvoza, je zadala danskemu agrarnemu gospodarstvu težek udarec. Saj je celo Anglija, domovina svobodne trgovine, pod silo razmer zapustila tradicije neomejene izmenjave blaga in bolj in bolj kapira svoj trg tudi danskemu uvozu. K temu prihajata splošno padanje cen in rastoča obremenitev z javnimi dajatvami, kar vse povzroča stalno zmanjševanje rentabilnosti. Kmetijski producenti tožijo, da v današnjih razmerah ne krijejo niti produkcijskih stroškov, kaj šele, da bi mogli obrestovati in odplačevati kredite, s katerimi so se zadolžili v dobri ugodnih kreditnih razmer. Za novimi investicijami dvignejo kapaciteto svojega obrata. Ne more se očitati danski vladi, da je ostala napram težkemu položaju kmetijstva pasivna in neuvidevna. Izvršili so se številni poskusi državne pomoči, toda izkazali so se kot nezadostni napram krizi, ki tare svet.

Četudi je tedaj krivično, nalagati vso krivdo na ramena vladi in parlamentu, kakor se to seveda godi na Danskem, je na drugi strani razumljivo, da ljudstvo, ki ne vidi več življenske možnosti, izgublja potrpežljivost in išče izhoda iz položaja, ki se mu zdi nevzdržen. Iz takega razpoloženja se je rodilo radikalno kmetijsko gibanje, ki si je našlo organizacijsko obliko v »Združenju poljedelcev«, znanem kot LS (Landbrugets Sammenslutning). Ta organizacija, ki je bila ustanovljena že leta 1930, si je osvojila vodstvo kmetijskega pokreta izven politične stranke, ki zastopa interese kmetov v parlamentu. Postavila je radikalen kmetijski program, prešla pa je tudi na politično polje in se obrača naravnost proti parlamentu in vladnemu sistemu. V zadnjem času postavlja že tudi zahtevo po reformi ustave in spremembi državnega reda, češ da se je vladajoči sistem izkazal nedoraznega ljudskim in državnim potrebam.

Zdi se, da ta pokret danes ni več pretežno gospodarski in stanovski ter da tudi ni prost inozemskih idejnih vplivov. Ne sme se prezreti, da ima svoje korenine v severnem Schleswigu, torej v pokrajini, ki je bila prej nemška in ima še zdaj z Nemčijo naravne tesne zveze. Znani so poskusi hitlerjevskih agitatorjev, razširiti svoj vpliv tudi preko danske meje, in menda niso neosnovane trditve, da so imeli tudi pri danskem radikalnem kmetiskem pokretu svoj delež. Saj je že v Nemčiji gospodarska beda bila glavna pomočnica rujevalne revolucije in je prav verjetno, da je tudi danske kmete napravila pristopne za svoje ideje. Vsekakor protidemokratsko in protiparlamentarno razpoloženje danske LS živahno spominja na nemški vzorec. Tudi demonstracija mas je taktika iz hitlerjevskega arzenala.

Pohod kmetov pred kralja je potekel

FRANCIJA SE V VIHARJIH BORI ZA GOSPODARSKO OZDRAVLJENJE

Levičarske stranke nadaljujejo svojo borbo proti vladi — Marksisti vprizarjajo poulične izgrede — Laval pa dela nemoteno

Pariz, 9. avgusta. k. Nova gospodarska politika vlade je proti vsemu pričakovanju izzvala v marksistično usmerjenih delavskih množicah revolucionarno gibanje, ki po svojem obsegu nič ne zaostaja za lanskimi februarjskimi dogodki. Le pozorišče incidentov se je premestilo iz Pariza v velika industrijska središča na severu, zapadu in jugu države, ker so v Parizu koncentrirali toliko mobilne garde in policije, da je bila vsaka najmanjša demonstracija zlahka že v krali zadušena. Dogodki, ki so se v poslednjih dneh pripetili v Brestu, Toulonu, Le Havru, Marseilleu, Cherbourgu in drugih krajih, so povzročili oblastem mnogo skrbi in tudi vsa javnost jih presoja z izredno resnostjo. Jasno je, da odredbe vlade, s katerimi so se znižale plače uradništva in delavstva, same po sebi ne bi bile izzvale takega odpora, če ne bi komunistični agitatorji izrabili nerazpoloženje in tirali delavske množice pred puške mobilne garde. Veliki francoski listi zahtevajo energično od vlade, naj enkrat za vselej napravi konec komunističnim izzivljanjem, ki bi sicer sama po sebi ne mogla izzvati komunističnega prevrata, pač pa vrči Francijo v drug ekstrem fašistične diktature in uničiti vse republikanske svoboščine.

83 novih zakonskih uredb

Vlada vztraja kljub vsemu pri svoji novi gospodarski politiki, o čemer pričajo tudi sklepi snočnje seje ministrskega sve-

ta, po kateri je predsednik Lebrun podpisal okrog (83 novih zakonskih uredb), izmed katerih je bilo 42 že danes objavljeneh. Ministrski predsednik Laval je snoči novinarjem podal zanimive izjave o nadaljnjem gospodarskem programu vlade, ki bo razpisala številna javna dela ter tako pričela borbo proti nezaposlenosti. Ustanovljen bo tudi poseben odbor za borbo proti nezaposlenosti. Cela vrsta uredb bo končno onemogočala finančne spekulacije proti katerim bodo izdane zelo stroge kazenske sankcije. Vlada bo vplivala na znižanje zakupnine za kmetijska posestva, pospeševala izvoz blaga s širokogrudno kontingenčno politiko ter omejila upravne izdatke na minimum z ukinitvijo funkcij, ki materialno neupravičeno favorizirajo njihove izvrševalce. Glede javnih del je podrobno navedel, da se bodo gradili nasipi in odvodni kanali v pokrajinah, ki jih često ogrožajo poplave, nove ceste in mostovi ter podvozi na železniških prehodih.

Novi izgredi

Zaradi incidentov, ki so se pripetili poslednje dni, zlasti v pomorsko-industrijskih središčih, so oblasti odredile izredno stroge varnostne ukrepe. V Brest je bilo odposlanih 5 vlakov mobilne garde, tako, da bodo novi incidenti docela onemogočeni. Tudi po drugih krajih je bila varnostna služba zelo ojačena; kljub temu pa so se povsod pripetili novi izgrede in so v Toulo-

nu spopadi stavkujočega delavstva s policijo zavzeli naravnost katastrofalen obseg. V Oranu je prišlo do manjšega spopada med pristasi »levičarskega združenja« in policijo. Več policijskih organov je bilo ranjenih. Aretiranih je bilo osem komunistov. V Cherbourgu je pričelo stavkati več tisoč delavcev, ki so proti večeru prav tako demonstrirali po mestu. V Brestu se je kljub prepovedi zbralo okrog 200 delavcev, ki so pričeli demonstrirati, pa so jih oddelki mobilne garde z orožjem takoj razgnali. Nekaj delavcev je bilo lažje ranjenih. V Lorientu je demonstriralo po ulicah 2000 delavcev, do spopadov pa ni prišlo nego se je sprevod demonstrantov pred prefekturo ustavil in je delegacija stavkujočih izročila prefektu protestno spomenico, na kar so se vsi mirno razšli.

Burna noč v Toulonu

V Toulonu se je včeraj okrog 20.30 pred pomorsko prefekturo zbralo več tisoč delavcev ter pričelo burno demonstrirati. Proti delavcem je takoj nastopila mobilna garda in je prišlo do besnega spopada. Kakor zatrjujejo, so padli prvi strelci iz vrst demonstrantov. Varnostni organi so nastopili z vso odločnostjo in z orožjem pregnali delavce s trga. Demonstranti so se nato razdelili v večje in manjše skupine, ki so pustile po mestu. Pol ure po zneje je neka skupina zgradila celo barikada in šele četi senegalskih strelcev se je posrečilo pregnati zabarikadirane uporni-

ke. Zbežali so na strehe hiš in od tam obstreljevali oddelke policije in vojaštva, ki je bilo pozvano na pomoč. Druga skupina je opustošila tiskarno lista »Le Petit Bore«, ki ga največ čitajo baš delavski sloji. Hudo opustošene so bile trgovine vzdolž Alor-ske ulice. Nemiri so trajali pozno v noč in šele davi ob 2. je policija izdala komunikacije, da je napravila mir in red.

Po komunikaciji agencije Havas sta bili ubiti dve osebi, ranjenih pa je bilo 30 demonstrantov in 20 varnostnih organov, po informacijah lista »Petit Parisien« pa je bilo ubitih 5 ljudi in ranjenih nad 200.

Davi je bilo mesto kakor v obsemdnem stanju. Po hudo opustošenih ulicah so krožili veliki oddelki mobilne garde, policije, orožnikov, vojaštva in senegalskih strelcev. sledovi snočnih spopadov so strašni. Ponekod je razdrt tlak. Stekla v izloženih oknih mnogih trgovin so razbita. Na zidovih odbit omet in kažejo sledove strelcev. Z nekaterih streh so uporniki pometali na ulice skoraj vso opeko. Kljub temu niso oblasti izdale nikakih izrednih varnostnih odredb. Prefekt je zahteval le ojačenje mobilne garde in je iz Lyona davi prispel že prvi vlak gardistov. Strogo so zastražili zlasti državne in občinske objekte ter pomorsko-tehnični zavod. Zaradi terorja je bilo mesto davi kakor izumrlo. Kljub ojačeni varnostni službi pa ni pričakovati, da bodo delavci, ki so popolnoma pod vplivom komunističnih propagatorjev, opustili nadaljne demonstracije.

Konec mornarske stavke

Pariz, 9. avgusta. AA. Moštvo preko-oceanskih parnikov družbe Transatlantique je sklenilo vrniti se ponovno na delo, ker se je družba obvezala, da bo na drugi načrt nadoknadila znižanje plač za 3%. Družba je razen tega morala obljubiti, da bo revidirala vse pogoje glede sprejetja v službo in sicer v korist moštva. Parnik »Champlain« je ob 14. odplul brez incidenta iz Havra.

Javna dela in novi zakoni

Sklepi sinočnjega ministrskega sveta — Razdelitev 54 milijonov iz državnega fonda za javna dela

Beograd, 9. avgusta. p. Nocoj od 18. do 21. je bila seja ministrskega sveta. O seji je bil izdan naslednji komunikat:

Na seji ministrskega sveta, ki se je vršila od 18. do 21. ure je bilo poleg drugih resornih vprašanj na predlog ministra za zgradbo urejeno vprašanje o razdelitvi kreditov v znesku 54 milijonov dinarjev iz fonda za javna dela na posamezne banovine. Krediti so določeni pred vsem za gradnje cest, regulacije rek, gradnje vodnjakov v krajih, kjer primanjkuje vode za melioracije in asanacije. Javna dela se bodo pričela izvajati takoj.

Pravosodni minister je obvestil ministrski svet o zakonskih načrtih, ki jih pripravlja v svojem resoru, kakor zakon proti korupciji, zakon o sodnikih, o organizaciji rednih sodišč, o spremembi meniškega, čekovnega in trgovinskega zakona ter načrt uredbe o organizaciji ministrstva za pošto, brzojav in telefon.

Notranji minister je sporočil, da se v njegovem resoru pripravlja načrt zakona o banovinskih samoupravah, ki bo v najkrajšem času dovršen.

Načrt zakona proti korupciji

Beograd, 9. avgusta. n. Glede na vesti, da se v ministrstvu pravde pripravlja zakon o

korupciji so se danes pri ministru dr. Auerju oglašili novinarji ter ga zaprosili za informacijo. Minister je izjavil, da se v njegovem ministrstvu zares izdeluje načrt o takem zakonu. Doslej so že obdelane glavne konture novega zakona proti korupciji. Na vprašanje novinarjev, kdaj bo objavljen tekst konkordata, je odgovoril, da bržkone še konec tega meseca.

Konferenca v notranjem ministrstvu zaradi JRZ

Beograd, 9. avgusta. p. Od 11. do 13. je bila danes v kabinetu ministra za notranje posle konferenca, ki so se je udeležili ministrski predsednik dr. Stojadinović, notranji minister dr. Korošec, ministra Gjuro Janković in dr. Šelija Behnen ter v imenu radikalnega glavnega odbora bivši minister Miša Trifunović. Na konferenci so razpravljali o dosedanjih pripravah za ustanovitev Jugoslovanske radikalne zajednice ter poskušali izgladiti še nekatere obstoječe difference.

Po zatrevanju radikalnih političnih krogov sta program in statut Jugoslovanske radikalne zajednice, kakor se bo imenovala nova stranka bivših radikalov, bivše SLS in bivše JMO, že sestavljena. Kar se tiče prijave nove stranke oblastem, pa ni bil sprejet še nikak sklep. Verjetno je, da bo tudi to vprašanje v najkrajšem času rešeno.

Cel vlak zletel v zrak

Pri Temesu v Rumuniji je trčil osebni vlak v tovornega z 32 vagoni petroleja, ki so vsi eksplodirali — Goreči petrolej zanetil silen požar

Bukarešta, 9. avgusta. n. Davi ob 3. se je pripetila v neposredni bližini postaje Temes v Karpatiski Rumuniji strašna katastrofa. Neki potniški vlak je zavozil v tovorni vlak, ki ga je sestavljalo 32 vagonov — cistern, polnih petroleja. Zaradi silnega sunka je eksplodiral eden izmed cisternskih vagonov, nakar so v kratkih presledkih sledile nadaljnje

v miru in disciplini. Toda uspeh, ki ga je mogel doseči pri vladarju in tudi pri predsedniku vlade, je očitno zaostal za pričakovanji. Zato manifestanti že zdaj izjavljajo, da se z odgovori, katerih so bili deležni, ne morejo zadovoljiti in da je bil njihov pohod šele napoved velike akcije, ki jo hočejo izvesti. Njihova glavna grožnja je produkcijska stavka, ki naj izsili one spremembe v državi, katere smatra LS za nujne.

Vprašanje je sicer, ali bi bil tak štrajk izvedljiv, ker je težko verjeti, da bi se odločili člani organizacije h koraku, ki bi v prvi vrsti uničil njihovo lastno delo in eksistenco. Toda tudi brez take skrajnosti je položaj za dansko vlado in notranji red dovolj resen. Razumljivo je tedaj, da je bil v vsej naglici sklican parlament k izrednemu zasedanju. Ali bo znal obvladati košlivo situacijo, se bo kmalu pokazalo. Vsekakor pa se sme reči, da stoji Danska pred pomembnimi odločitvami.

Vojni minister v Splitu

Split, 9. avgusta. n. Snoči je prispel v Split vojni minister general Peter Živković. V družbi častnikov splitske garnizije je davi pregledal strelišče, nakar se je odpravil v Divulje h komandi pomorskega letalstva. Popoldne se je vrnil v Split in si ogledal pešadijsko vojašnico.

Prepovedana nemška knjiga

Beograd, 9. avgusta. AA. Prepovedano je razširjanje knjige »Eine ganze Welt gegen Uns«, ki jo je napisal Wilhelm Rettes in to izšla v Berlinu.

Pred odločitvijo o ureditvi kmečkih dolgov

Dve soluciji — Podaljšanje moratorija ali pa sistematična razdolžitve kmečke posesti

Beograd, 9. avgusta v. Ministrski komitet, ki razpravlja o vprašanju kmečkih zadolžitve, je za nekaj dni svoje seje prekinil in čaka sedaj na mišljenja raznih strokovnih organizacij, ki imajo te dni v raznih mestih skupna posvetoovanja, da se izrazijo o načinu najboljšje rešitve tega težkega in zapletenega vprašanja. Mišljenja so danes v toliko izkristalizirana, da sta se izoblikovali dve soluciji. Prva je podaljšanje dosedanje zaščitne odredbe, ki seveda vprašanja ne rešuje, temveč ga zopet samo odlaga. Druga solucija sestoji v tem, kako mobilizirati sredstva, s katerimi bi se dala izvršiti širokopotezna končnoveljavna razdolžitve kmečke posesti.

V sami vladi so mišljenja deljena. Za eno in za drugo solucijo se iznašajo jaki argumenti. Podaljšanje dosedanje uredbe bi ne le silno razočaralo kmečko prebivalstvo, temveč bi tudi ustvarilo nove težke zapletitjaje. Letos žetev ni bila dobra in v mnogih krajih bodo kmetje komaj imeli za plačilo davkov. Tež-

ko bi bilo računati, da bi plačali obroke, ki jih uredba predvideva. S tem pa nastaja nov težak zastoj v obtoku denarja pri denarnih zavodih in bi tu mogle nastopiti dalekosežne posledice.

Misel, da je potrebno najti posebna sredstva in z njihovo pomočjo izvršiti sistematično razdolžitve, dobiva radi tega vedno več pristavev. Kakšna bo končna odločitev vlade, se sedaj še ne more napovedovati, vsekakor pa se odločitev ne da odlagati, ker 1. septembra poteka veljavnost dosedanjih zaščitnih mer. Po eni verziji bosta izdelana dva predloga. Prvi o podaljšanju dosedanje uredbe, drugi pa o uvedbi razdolžitve kmeta. Vlada želi v eni ali drugi obliki se nasloniti tudi na mnenje Narodnega predstavništva. Zlasti bi v slučaju, če pada odločitev za razdolžitve, bil tozadejni predlog predložen Narodni skupščini.

Ministrski komitet za razpravo tega vprašanja se bo zopet sestal prihodnji torek.

Anglija v obrambi abesinske neodvisnosti

Dne 15. avgusta se bo sestala v Parizu konferenca treh velešil, ki se bo bavila z abesinskim vprašanjem

Pariz, 9. avgusta. n. Kakor zatrjujejo politični krogi, so ostala vsa diplomatska pogajanja za mirno likvidacijo spora v smislu sklepov, sprejetih v Ženevi, brez uspeha. Anglija vztraja na svojem stališču, da se Italiji ne smejo priznati nikake politične koncesije v Abesiniji. Zato je zavladalo v Parizu precej pesimistično razpoloženje in nihče ne veruje, da bi napovedana konferenca zastopnikov treh zapadno - evropskih velešil mogla najti izhod iz nastale zagate.

Kakor zatrjuje »Daily Mail« v svoji pariški izdaji, namerava angleška vlada prepuštili sedaj vsu iniciativo Lavalu, ker sodi, da ima sedaj le Francija velik vpliv na Italijo. Če bi pogajanja na konferenci uspešno napredovala, bi Eden tik pred zaključkom predložil predloge o gospodarskih koncesijah, na katere naj bi Abesinija pristala v italijansko korist. Eden, ki se je mudil zadnje tri dni na deželi na oddihu, se je danes vrnil v London in je takoj pričel urejati gradivo za pariško konferenco.

London, 9. avgusta. g. Kakor objavljajo oficijelno se bo konferenca treh velešil o abesinskem vprašanju začela dne 15. avgusta v Parizu. Že dan prej bodo imeli glavni delegati posebna posvetoovanja, zaradi česar bo angleška delegacija, ki jo bosta tvorila zunanji minister Eden in državni podtajnik Vansittart, odpotovala že v torek popoldne v Pariz.

Koncentracija abesinske vojske

Rim, 9. avgusta. AA. O vojaških pripravah Abesinije na obvlad »Giornale d'Ita-

lia« zanimivo poročilo, v katerem navaja celo vrsto podrobnosti.

V deželi Tigrenu so zgradili Abesinci blizu eritrejske meje rove in strateške utrdbe, očitno ne samo za obrambne nego tudi napadalne namene. Utrdili so zlasti ozemlje okrog Makade, zgradili celo vrsto novih strateških potov in ustanovili poseben center za razdeljevanje vojnega materiala, okrog katerega so zgradili več velikih skladišč za orožje in strelivo. Na fronto prihajajo neprestano večji in manjši oddelki vojaštva. Tako je 10. julija prispelo v Adigrad 1000 ljudi, ki so imeli s seboj tudi več strojníc. Nekaj ur pozneje je prispelo v isti kraj 2000 vojakov. V Sinki je 13. julija prispelo 12.000 ljudi. Enako število vojakov se je koncentriralo v Adui. 21. julija je prispelo v Agao s tovornimi avtomobili tisoč vojakov. Enaka skupina oboroženih Abesincev se je tega dne pripeljala v Adigrad. Vsak dan prihajajo iz Addis-Abebe karavane z orožjem in strelivom. Ob koncu julija je bila mobilizacija abesinske vojske v največjem razmahu. Po poročilu fašističnega lista pa med Abesinci ne vlada prava sloga. Med voditelji posameznih plemen je prišlo do resnih sporov. Abesinski cesar je sicer skušal po svojih emisarijih vplivati na sprte abesinske vojaške vodje, da bi sklenili spravo in obnovili discipliniranost vojske, vendar so njegovi poizkusi doslej ostali zaman.

Bližamo se razčiščenju

Pogajanja za spojitev SLS z radikali — Npomi za izgleditev sporov v SLS — Težave dr. Spaha — Mačkova ofenziva v Sloveniji

Po dosedanjih dispozicijah bi imelo ta teden priti do končne redakcije programa in statutov Radikalne zajednice. Po najnovjših vesteh iz Beograda pa so se pojavile težave in definicijske redakcije je odložena do konca meseca. Glavne težave izhajajo iz vrst bivše JMO. Dr. Spaha se že ves teden nahaja v Sarajevu, da bi preprečil pretežit razkol v svojih vrstah. Velik del njegovih dosedanjih prijateljev se odločno protivi vstopu v Radikalno zajednico in se boji, da bodo v tem slučaju muslimanske množice zapustile dr. Spaha. Pred par dnevi je bil eden od glavnih voditeljev bivše JMO, bivši minister dr. Hranica v Zagrebu, kjer je razgovarjal z dr. Mačkom. Dr. Hranica je poleg dr. Spaha najljubša osebnost v JMO, zato je njegova zagrebska pot za razpoloženje med muslimani jako značilna.

V radikalnih krogih so predlogi, ki jih je prinesel dr. Natlačen v pogledu sprememb radikalnega programa, vzbudili precejšnje razočaranje. Dr. Natlačen jih označuje kot minimalne zahteve. Ker predsednik radikalnega glavnega odbora g. Ace Stanojević ni v Beogradu, vodi razgovore bivši minister Miša Trifunović.

Zagrebske »Novosti« objavljajo v zvezi z razgovori dr. Natlačena nekatere zanimive informacije. List povdarja, da je dr. Natlačen živahno na poslu, da izgleda iz izmiri nasprotnosti, ki obstojajo v vrstah bivše SLS in da v to svrhu razgovarja v

Beogradu z dr. Korošcem. Tudi dr. Korošec, ki je še nedavno nagibal k opoziciji z dr. Mačkom na čelu, je danes radi realnih koristi, ki bi jih mogla prinesiti nova konservativna stranka Sloveniji, za sporazum in kompromis v bivši SLS. V Ljubljani bo skoro sklican sestanek prvakov bivše SLS, ki se ga bo udeležil tudi g. dr. Korošec in kjer se bo sklepalo o spajanju z radikali in muslimani. V zvezi z novo strankarsko organizacijo bi imel dr. Korošec zavzeti drug važen položaj, ki ni v neposredni zvezi z delom vlade. Slovenski klerikalci bi dobili potem v vladi dr. Stojanovića dva resora in to s 1. septembrom resor ministrstva pošt, po naknadnem sporazumu pa še en drug resor. V tem oziru sta se gospoda dr. Korošec in dr. Natlačen popolnoma sporazumela. Dr. Natlačen je poleg tega predložil dr. Korošcu sklepe oje intimne konference uglednih prvakov bivše SLS, ki se je vršila 6. t. m. v Ljubljani. Ta konferenca je zahtevala predvsem, da se v Sloveniji razveljavijo občinske volitve iz leta 1932, in razpišejo nove volitve, ali pa izvrši korektura rezultata na drug način. Nadalje se zahteva tudi razpis volitev v mestnih občinah. Končno je dr. Natlačen zahteval revizijo razdelitve dobav premoga državnim železnicam. Kakor »Novosti« zatrjujejo so vse zapreke odstranjene in bivša SLS bo kot kompaktna celina pristopila k Radikalni zajednici.

Zagrebski protesti proti „Slovencu“

»Slovenec« vest, da so se vrinili v vrste pristašev dr. Mačka med drugimi tudi levičarski elementi, katerih vpliv se vse bolj občuti, je izzvala v hrvatskem dr. Mačku naklonjenem tisku ogorčene odgovore. Tako jo zavrača »Obzorje« kot povsem neutemeljeno in tendenciozno, zlasti ker je bila objavljena pod naslovom »Komunisti med pristaši dr. Mačka«. »Obzorje« je radi takega poročanja naravnost iznenaden in to tem bolj, ker se »Slovenec« sklicuje na pritožbe pristašev bivšega Jevtičevega režima, ki so zatrjevali, da se je vršil med volitvami proti njim teror pristašev dr. Mačka. Ako misli »Slovenec« s takimi intrigami in podvrženimi vestmi braniti snovanje Radikalne zajednice, je pač to njegova stvar. Pri tem pa mora računati s tem, da bo gledala v tem hrvatska javnost poskus potlačiti

radi komunizma, kar ni poskusilo do sedaj niti beograjsko »Vreme«. Se bolj odločno zavrača »Slovenec« glasilo hrvatskih klerikalcev, ki pravi, da je »Slovenec« odkril za »Vremenom« se sedmo politično frakcijo v vrstah pristašev dr. Mačka. Listu je žal, da obea sedaj za Veljo Popovičema na veliki zvon »neki teror od spodaj« in da je zagledal v skrajnem hrvatskem nacionalizmu samo krinko pod katero se skriva komunizem. Na ta

način je sleherni malo bolj skrajni Hrvat v nevarnosti, da bo proglašen ne samo za sovražnika države, temveč celo za komunista. To je bila že pod prejšnjim režimom zelo priljubljena taktika, da se proglašaja vsak izraz hrvatskega nezadovoljstva za komunistični podvig. »Hrvatska Straža« pravi, da je vedno budno čuvala nad vsemi akcijami komunistov ter more ugotoviti, da je bil njihov uspeh med Hrvati zelo majhen. Hrvatska vas je z malimi izjemami verna narodnim idealom. Delavske množice pa so tudi kaj malo zastrupljene z marksizmom, zato ni potreba biti radi tega dr. Mačku prav nič v strahu. Hrvatsko delavstvo priznava dr. Mačka za svojega voditelja, in so dosedaj ostali vsi poskusi agentov Kominterne kompromitirati hrvatsko stvar s takozvano skupno akcijo »skusi agentov Kominterne, kompromitirali segla do sedaj še najmanj uspehov med Hrvati. S tem dejstvom bo že moral računati tudi »Slovenec«.

Čudno se nam zdi, da je »Hrvatska Straža« tokrat pozabila ugotoviti, da gre zopet za framsonsko zaroto proti hrvatskemu narodu... Enako, kakor »Slovenec« piše o levičarskih podvigih med nerezimskimi krogi tudi vladino »Vreme« in bo torej naše mišljenje, da stojimo pred gotovimi ukrepi, pravilno.

Zaslišanje bana dr. Kujundžića kot prič

V četrtek 8. t. m. je bil pred sodiščem v Banjaluki zaslišan ban vrbarske banovine dr. Bogoljub Kujundžić. Kakor smo že svoječasno poročali, je v osuješkem procesu izpovedal narodni poslanec Miloje Sokić med drugim tudi to, da mu je meseca februarja 1933. glavni obtoženec dr. Grgin v veži Narodne skupščine ponujal par stotisoč dinarjev za slučaj, da bi kot narodni poslanec preprečil sprejem zakonskega predloga o likvidaciji agrarne reforme. On je to ponudbo odklonil, potem pa stopil k dr. Kujundžiću, ki je bil takrat v bližini, in mu rekel: »Bogice, da vidiš, što mi Grgin nudi. Nato mu je dr. Kujundžić izjavil: »E moj Miloje, bil sem na večerji v hiši dr. Velizara Jankovića. Tu je bila cela organizacija proti agrarni reformi, toda jaz sem se na fin način oprostil in odšel iz njegove hiše. Zaslišan o tej trditvi poslanca Miloja Sokića, je izjavil ban dr. Kujundžić pred sodnikom Krešićem:

»Ta trditve g. Sokića je absolutno izmišljena. Morda je Sokić kot član agrarnega odbora govoril z menoj o akciji, ki se je vodila proti Demetrovičevu agrarnemu projektu, morda je celo z menoj govoril o denarnih ponudbah dr. Grgina, ker sem jaz o tej akciji govoril ne samo z enim, nego vsaj z 20 poslanci, ali izključeno je, — to pod prisego trdim, — da bi bil slišal ali videl, kako je dr. Grgin, ki ga sicer poznam, ponujal denar Sokiću, in izključeno je, da bi bil napravil ono opazko, o kateri govori Sokić. Ne spominjam se, da bi sploh kdaj videl dr. Grgina v veži Narodne skupščine v razgovoru z Milojem Sokičem. Kategorično

trdim, da nisem bil na nobeni politični večerji in najenergичnejše protestiram proti tej infamni kleveti, s katero se moje ime vlačijo v to umazano afero. Et sem pri dr. Velizaru Jankoviću na intimni prijateljski večerji, a ne na politični. Na to večerjo je bilo povabljenih 30 oseb, med njimi polovica dam. Bil je tu minister dr. Kojić s soprogo, bivši minister Andrija Radović s soprogo in drugi. Podpredsednik Narodne skupščine dr. Kosta Popović, po. dr. Jevremović, dr. Grgin, Schlesinger in odvetnik Mijat Mijatović so prišli šele po večerji. Družba se je zabavala in se je po večerji razšla po vseh saloni. Poedincu torej ni bilo mogoče slišati, kaj je ta ali oni govoril. Naravno je, da ne morem vedeti, če sta dr. Grgin in Schlesinger pri tej priliki angažirala za akcijo proti agrarni reformi kakke ugledne osebe ali narodne poslance in če sta jim obljubljala kakke nagrade. Taki so ne vem, če je dr. Kojić ta večer govoril s Schlesingerjem, dr. Grginom ali Mijatovičem, se manj pa, da bi bil dr. Kojić pri tej priliki opozarjal Mijata Mijatovića na Schlesingerja, češ tega se drži, ta je denarni baron«.

Dr. Nikić se je po končanem zaslišanju napram novinarjem izrazil, da je zelo zadovoljen z izpovedbami dr. Kujundžića, zlasti kar se tiče njegovega pričevanja glede Miloja Sokića. Saj je Kujundžić potrdil to, kar je on — Nikić — trdil, da Sokić ni govoril resnice, ko je zagotavljal, da mu je dr. Grgin nudil denar in da je to slišal dr. Kujundžić.

Anžur prijet, Bradeško na tujem

Ljubljana, 9. avgusta
Po velikem vplomu na Dolgem Brdu pri Trebeljovem, o katerem je »Jutro« včeraj obširneje poročalo, so orožniki v Veliki Stangi obvestili vsevse orožnike, da je v lom najbrž izvršil nedavno iz zaporov izpušeni Jože Anžur, ki ga je treba vsestransko zasledovati. Orožniška patrola v Vevčah je takoj začela poizvedovati naokrog in res je sinoči izsledila Jožeta Anžurja. Našla ga je mirno spečega, zakopanega v seno na nekem podu. Ko so ga aretirali in vprašali, če je res izvršil vlom na Dolgem Brdu, je dejal: »Tega pa ne. Res da sem bil v unajmrskih hribih, toda ne zaradi vloma, temveč zato, da bi kupil kaj kuhanega žganja«.

Seveda so orožniki tudi vestno poizvedovali, ali sta bila Anžur in prosluli vlomilec Bradeško zadnji čas v zvezi. Razne priče navajajo, da so oba videle skupaj. Res je Bradeško prišel 19. junija takoj po begu iz ljubljanske jetnišnice v Spodnjo Zadobrovo, kjer je okoli 4. zjutraj vpra-

šal neko posestnico, kje je doma njegov prijatelj Anžur. Bradeško je bil v popolni kazniški obleki s čepico na glavi. Kako sta se potem sestala z Anžurjem, bo pač dognala preiskava. Bradeška pa za enkrat ne lovijo po naših krajih, ker se mu je posrečilo — beg čez mejo.
Ljubljanska jetnišnica je namreč prešla lepe pozdrave od Bradeške. Dvakrat se je zgledal iz Hornbirna na Koroškem. En pozdrav je veljal poveljniku jetniških paznikov, na drugi karti pa je Bradeško spomnil nekemu kaznjencu: »Pozdravljam lepo vse moje kolege«. Iz Koroške jo je Bradeško mahnil še dalje, na Češkoslovaško, in je postal iz Budjevojevo lepo razglednico ravnatelj ljubljanske jetnišnice s prisrčnimi pozdravi in s sporočili, da potuje v Varšavo. Seveda je storjeno vse, da bo do Jožeta Bradeške po prisrčnih pozdravih na tujem izsledil in ga spet prijazno sprejel v okrite ljubljanske jetnišnice.

Dunajska vremenska napoved za soboto: Poněkod oblačno. Še sonarno.

Beleške

Uradniške zahteve

Povodom odredene desetodstotne redukcije osebnih izdatkov v državnem proračunu se javljajo razni predlogi za revizijo uradniškega zakona, ki naj bi omogočili, da se prejemki državnih nameščenec povečajo. Zagrebske »Novosti« objavljajo tak konkreten predlog iz krogov uradniških strokovnih organizacij, v katerem je med drugim rečeno: »Največja krivica je § 263. točka 1., po katerem mora uradnik po napredovanju čakati še eno leto na povišanje prejemkov. Spremeniti bi se moralo dosedanje uradniške razrede. Uvesti jih je treba 10, za zvanikične štiri, za služitelje pa tri. Vsake tri leta naj sledi avtomatsko napredovanje. Pripravnika služba naj traja tri leta, a po njej definitivna služba s stalnostjo. Plače aktivnih uradnikov od desetega do šestega uradniškega razreda naj se povišajo za 50%, od šestega do prvega pa 25%. Osebnata draginska doklada naj bo razdeljena samo v dva razreda ter naj znaša v prvem 800, a v drugem 550 Din. Rodbinska doklada naj bo za vse nameščenice enaka, po 150 Din za vsakega člana rodbine. Neporočenim se naj celokupni prejemki zmanjšajo za 20%. Zene naj se sprejemajo v državno službo le v kolikor ni možkih sil na razpolago. Državna nameščenka, ki poroči državnega uslužbenca, izgubi državno službo, odnosno se mora vpokojiti. § 76. ki omejuje ustanavljanje strokovnih društev državnih nameščenec, naj se popolnoma briše. Ravno tako naj se odpravi točka 16. § 104, ki daje vladi diskrecionarno pravico odpusta uradništvu iz službe«.

Voja Marinković

Pred nekaj dnevi smo javili, da se je zdravstveno stanje bivšega predsednika vlade in dolgoletnega zunanjega ministra g. dr. Vojislava Marinkovića znatno poslabšalo. Dr. Marinković, ki se že nekaj mesecev nahaja na Zlatiborski planini pri Užicah, javlja sedaj svojim prijateljem, da te vesti niso točne, temveč da se počuti mnogo bolje. V kratkem se povrne v Beograd ter se namerava zopet aktivno udeležiti političnega življenja. Kakor znano je dr. Marinković prvi podpredsednik JNS.

Šahovski turnir

Ljubljana, 9. avgusta.
Danes se je pričelo V. kolo. Že dopoldne je Herbatin premagal Longerja v indijski partiji, vse ostale igre so bile prekinjene. Zvečer so bile nekatere partije odločene brez nadaljevanja. Tako se je C. Vidmar predal brez igre Beriću, Preinfalk — Savič B. Marek — Sikošek in Savič R. — Matvejev pa so se sporazumeli za remis. M. Vidmar je zmagal s problemsko potezo. Gabrovšek je nastavl figuro in grozil mat ali pa sigurno remis. Vidmar je našel pravi odgovor in se je Gabrovšek udal. Ostale partije so bile prekinjene. Šiška stopi proti Nikoliću slabše in bo najbrž doživel prvi poraz. Iz prejšnjih kol prekinjeni partiji Savič B. — Berić in Sorli — Longerja sta se končali z remijem.
Stanje po V. kolu: A skupina: Šiška 4(1), M. Vidmar 3½(1), Gabrovšek, Preinfalk 2½, inž. Prek 2(2) i. t. d. B skupina: Sikošek 3(1), Matvejev 2½(1), C. Vidmar, Berić, Savič R. 2½ i. t. d.
V soboto je prost dan

Juniorsko plavalno prvenstvo v Mariboru

Maribor, 9. avgusta
Danes ob 14. se je pričelo na Mariborskem otoku državno prvenstvo juniorjev v plavanju in waterpolu ter državno prvenstvo seniorjev in juniorjev v skokih. Točno ob 14. je stopil mestni župan dr. Lipold pred mikrofonom ter nagovoril zbrane sportnike in občinstvo, obenem pa pozdravil tudi predstavnikov saveza in raznih tekmovalnih klubov. Želel je, da bi se tekmovaljevanje končalo v redu in z najlepšimi uspehi. Takoj nato so se pričela tekmovalja, in sicer:

Skoki seniorj z deske: (2. tek.) 1. Ada Paumgarten, 62.40, 2. Pretnar Vera 50.38. obe Ilirija.)
Skoki juniorjev z deske: 1. Rojina Anton, (1.), 46.98, 2. Selan Branko (1) 46.22, 3. Pogačnik (1) 44.20, 4. Nikola Ilibašić (KSU) 35.36, 5. Priboršek (1) 33.36, 6. Stolfež (Viktoria) 28.64, 7. Trbojevič (KSU) 24.26. Točke: Ilirija 28, KSU 3, Viktorija 1.
Skoki juniorj z deske: 1. Dana Keržan (1) 40.40, 2. Vera Pretnar (1) 34.94.
Skoki seniorjev s stolpa: 1. Zihel Branko (1) 114.40, 2. Kordelič (1) 103.02, 3. Strnad Egon (1) 97.88, 4. Trošt Maks (1) 75.24, Grlic je pri drugem poljubnem skoku odstopil.
Nato so sledile:

waterpolo tekme
Jadran (Split): ZPK (Zagreb) 8:1 (4:1).
Jadran je bil vesokoli boljši nasprotnik in je igral zelo hitro, imel pa je precej emole, ker je šlo mnogo strelcev v prečko. Sodil je dobro g. Kramaršič iz Ljubljane.
Jug: Ilirija 6:0 (4:0)
Jug: Kunčević, Kulišić, Ferera, Orlić, Tošović, Veramenta, Glavič.
Ilirija: Linhart, Watzke, Demonte, Ziza, Lenart, Tavzes, Skarpa.
Jug je bil tehnično boljše moštvo, rezultat pa ne ustreza poteku igre, ker je tudi Ilirija precej napadala, pa jo je spremeljala precejšnja smola. Sodil je g. Bedenec zelo nesigurno.
Za jutri so napovedali rušenje obstoječih državnih rekordov: Vilfan in Fux, (oba Ilirija) Stocker (Viktoria) in Senjanović (Jadran), in sicer Vilfan na 50 in 100 m prosto, Fux in Stocker na 400 m prosto. Senjanović pa na 100 m prosto.
Tekmovanje se nadaljuje jutri ob 9.

Revanz BSK Vienni

BSK : Vienna 4 : 0 (1 : 0)
Beograd, 9. avg. S. Drugo tekmo z dunajsko Vienco je enajstotica BSK odločila s 4:0 (1:0) v svojo korist. Gostje so napravili mnogo strelskih vtis od prejšnjega dne. Odlično razporejen je bil domači napad. Gledalcev je bilo 3000.

Še o taboru hmeljarjev v žalcu

Zalec, 9. avg. 1933.

V nedeljo 4. avgusta se je vršil kakor je »Jutro« že poročalo, v Zalcu pod vodstvom predsednika Hmeljarskega društva g. župana Lorberja vsakoletni običajni tabor hmeljarjev ob izredni lepi udeležbi iz vsega hmeljskega okoliša. Na njem se je poročalo o stanju hmeljskih nasadov v drugih državah, na kar so bile soglasno določene meze za obiranje hmelja. Društveni poslovodja g. Petriček je h koncu še poročal o prizadevanjih Hmeljarskega društva in narodnega poslanca g. Prekorška za doseg običajne polovične vožnje za obiralce. Pri tem je omenil, da je bila prva prošnja v smislu določil pravilnika o znižani železniški vožnji odbita, nakar je Hmeljarsko društvo vložilo ponovno prošnjo, ki jo je narodni poslanec g. Prekoršek pripravil še s posebnimi vlogami na g. ministra prometa dr. Mehmeda Spaha in na g. ministra dr. Korošca. Zadeva polovične vožnje je bila končno ugodno rešena, četudi Hmeljarsko društvo kot centralna strokovna organizacija vseh

hmeljarjev Slovenije še do danes ni prejele nobene rešitve, niti ni g. narodni poslanec za celjski srez do danes dobil odgovora na svoje vloge.

Pravica izdajanja objav za brezplačen povratek za obiralce je bila izdana Hmeljarski prodajni zadrugi v Celju. Predstavniki te zadruge g. Dolinar iz Celja je po svoji navadi skušal zopet strokovno zborovanje spraviti na politični tir, kar je vzbudilo med hmeljarji vtis, da se hoče zaradi polovične vožnje delati na hmeljarje pritisk za vstop v omenjeno zadruzo, ki bo po njegovi izjavi šele sklepala, komu bo legitimacije dajala. K temu nečuvnemu stališču dostavlja, da je znižana voznina dovoljena revnim hmeljskim obiralcem, ki prihajajo vsako leto k nam, da si zaslužijo za skromno prehrano in obleko — ne pa hmeljarjem — producentom. Vsi pa smo državljani iste države, z istimi dolžnostmi, da plačujemo državni davke, in z istimi pravicami, da smo deležni dobrot in ugodnosti, ki nam jih država daje. To hmeljarjem v vednost

Gospodarstvo

Suša in letina

Vreme je v letošnjem letu prineslo kmetovalcem ponovno občutno škodo. Že v začetku maja je huda slana uničila precej upov na sadno in vinsko letino tako v dravski banovini, kakor tudi v Vojvodini, kjer so škodo utrpeli tudi žitni posevki. Komaj pa so se nasadi in posevki nekoliko opomogli od te slane, je prišla nova nesreča, namreč suša, ki je v nekaterih delih naše države povzročila pravo katastrofo. V Sloveniji je suša zlasti na Dolenjskem in v Beli Krajini uničila izgleda na otavo in bodo živinorej trpeli hudo pomanjkanje krme. Mnogi bodo primorani na zimo prodati živino, ker je ne bodo mogli več prehraniti do prihodnjega leta.

Hudo je letošnja suša zadela Hercegovino in tudi del Bosne, tako da obstoja resna skrb za prehrano tamonjega prebivalstva. V Hercegovini so šele v maju zasejali koroza in od takrat niso imeli nobenega dežja. Koroza je zrastle le 60 cm visoko in ne bo dala skoro nobenega pridelka, niti toliko, kolikor je bilo vsejane. Le v hribovitih legah bo nekaj več pridelka. Skupaj cenijo, da bo Hercegovina letos pridelala le 2000 vagonov krušnega žita in koroze, dočim je potrebno za prehrano okrog 8000 vagonov. Ker prebivalstvo nima denarja za nakup žita, bo morala država priskočiti na pomoč, sicer bo nastopila lakota, kajti letošnja letina v Hercegovini je najslabša v zadnjih 20 letih. Tudi v nekaterih delih Bosne so posevki koroze zaradi suše skoro uničeni.

V Vojvodini je stanje prav različno. V nekaterih predelih je bila letina pšenice še kolikor toliko ugodna, v drugih pa je bila še slabša nego lani. V južnem Banatu je zaradi suše hudo trpela koroza. Pred dnevi je padlo sicer precej dežja, vendar je ta dož prišel po dolgotrajni suši prepozno. Rastlina je bila že tako izsušena, da so nastavki štokov sila redki. V južnem Banatu sodijo, da bo pridelek koroze minimalen, kar je tem huje, ker je bil po večini tudi pridelek pšenice zelo slab.

Zaradi slabih izgledov za letošnjo korozo letino se je v zadnjem času na vojvodinskem žitnem trgu precej dvignila cena korozi. Sredi julija je koroza v Novem Sadu notirala 73 — 74 Din za meterski stot, sedaj pa stane 84 — 85 Din.

Izvoznikom v Nemčijo

Agencija Avala objavlja s pristojnega mesta naslednje: Uvoz v Nemčijo je sedaj urejen s tako imenovanim novim načrtom, ki je stopil v veljavo 24. septembra lanskega leta. Po tem načrtu je za plačilo uvoženega blaga potrebno tako imenovano devizno izkazilo, za uvoz sam pa takšno izkazilo ni potrebno. Po uradnih nemških izjavah so bili zainteresirani že večkrat opozorjeni, da smejo na plačilo v Nemčijo izvoženega blaga računati samo tedaj, če je bilo za uvoz v Nemčijo izdano devizno izkazilo. Vzlic temu pa je uvoz v Nemčijo brez deviznih izkazil zadnje mesece stalno naraščal. To je zadnje čase imelo za posledico prepoved uvoza blaga brez deviznih izkazil iz raznih držav na podlagi sporazumov med posameznimi vlada. V vrsti ukrepov, ki jih pripravljata nemška vlada, bo tudi odlok, po katerem bo uvoz brez deviznega dovoljenja iz vseh držav za nekatere skupine blaga prepovedan. Ta prepoved se bo nanašala v prvi vrsti samo na nekatere industrijske izdelke. Da se bo ta prepoved izvedla za ekspedicijsko blaga na carinarnah, bo treba predložiti devizno izkazilo, ali pa ustrezajoče dokaze. Vsi ti ukrepi, ki jih zdaj izdaja nemška vlada, nimajo nikakega trgovinsko-političnega, temveč edino deviznopolitičnega značaja.

Gospodarske vesti

— **Uvoz strojev elektrotehničnih predmetov in prevoznih sredstev.** Zaradi zaslota investicijske delavnosti je naš uvoz strojev in aparatov ter tehničnih naprav prejšnja leta hudo nazadoval. Zadnji dve leti pa se je zopet nekoliko povečal. V prvem polletju leta 1930 smo uvozili še za 220.9 milijona Din strojev, aparatov in tehničnih naprav, v prvem polletju 1933. pa le še za 37.8 milijonov Din. Lani se je v prvem polletju ta uvoz zopet povečal na 74.7 milijona Din, letos pa se je nadalje nekoliko dvignil na 86.1 milijona Din, vendar pa še vedno hudo nazostaja za prejšnjimi leti pred krizo. Uvoz elektrotehničnih predmetov ne kaže tako velikih fluktuacij. V prvem polletju 1930 je znašal 90.2 milijona Din in je v prvem polletju 1933. nazadoval na 31.7 milijona Din; lani se je dvignil na 43.5 milijona Din, letos pa je znašal 43.7 milijona Din. Znatno povečanje beležimo letos pri uvozu prevoznih sredstev (predvsem avtomobilov), kar je neposredna posledica takšnih olajšav za avtomobilizem. Prevoznih sredstev smo v prvem polletju 1931. uvozili za 124.1 milijona Din. Že naslednje leto na je ta uvoz nazadoval na 23.6 milijona Din in leta 1933. celo na 9.7 milijona Din. Lani v prvem polletju je bilo zabeleženo zopet povečanje na 14.9 milijona Din, letos pa se je ta uvoz dvignil na 31.2 milijona Din.

— **Tvornica prirodnih svil v Novem Sadu.** Te dni je bila dograjena državna tvor-

nica prirodnih svil v Novem Sadu, ki je bila takoj za poizkus staviljena v pogon. Tvornica bo v najkrajšem času pričela obratovati s polno kapaciteto. To bo prva polnopravna tvornica umetne svil v naši državi, ki bo predelovala prirodno svilo od kokonov pa do najfinejše gotove tkanine. Doslej je ta državna tvornica izdelovala le polifabrikat, to je svileni predivo, ki ga je pogosto s precejšnjo izgubo morala prodajati v inozemstvo, ml pa smo iz inozemstva uvažali svilene tkanine. Ker je bila letos produkcija svilenih kokonov v Vojvodini slaba, je direktorja tvornice kupila v Južni Srbiji 100.000 kg kokonov za predelavo. Nove investicije v tvornici so stale 3 in pol milijona Din.

— **Angleska produkcija sintetičnega bencina.** Te dni je bila v angleški spodni zbornici podana zanimiva izjava, iz katere sledi, da je velika angleska kemična družba Imperial Chemical Industries pričela 7. februarja t. l. v veliki novozgrajeni napravi proizvajati sintetičen bencin iz premoga. V šestih mesecih od pričetka obratovanja je dosegla produkcija že 7 in pol milijona galonov bencina. Kakor je iz gornje izjave razvidno, sedaj tudi Anglija poleg Nemčije izdeluje umetni bencin.

— **Carinski dohodki.** Carinski dohodki so v zadnjem času nasproti lanskemu letu nekoliko narasli. Od 1. aprila do 20. julija t. l. so znašali 280.9 milijona Din nasproti 216.8 milijona Din v istem razdobju lanskega leta, tako da je bil letos donos carin za 14.1 milijona Din ali za 6.8% večji nego lani.

Borze

9. avgusta

Na ljubljanski borzi je danes popustila deviza New York, dočim je bil Trst čvrstjši. V privatnem kliringu so avstrijski šilingi ponovno nekoliko popustili na 8.40 — 8.50. V zagrebskem privatnem kliringu je bil promet v šilingih po 8.33, v angleških funtih po 233.25 in v grških bonih po 33.50. Na zagrebskem efektornem trgu je bila tendenca v Vojni škodi nekoliko prijaznejša in je prišlo do prometa za kaso po 370 (v Beogradu po 373 — 373.50). Zaključki so bili tudi v 7% Blairovem posojilu po 69.33 (v Beogradu se je nudil denar po 70.50), v 8% Blairovem posojilu po 78, v 6% begluških obveznicah po 65 (v Beogradu po 66), in v delnicah PAB po 229.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2946.37 — 2960.97, Berlin 1754.20 — 1768.08, Bruselj 734.54 — 739.60, Curih 1424.22 — 1431.20, London 215.41 — 217.47, New York 4313.60 — 4349.91, Pariz 288.18 — 289.62, Praga 180.76 — 181.86, Trst 356.81 — 359.90.
Curih. Beograd 7, Pariz 20.2350, London 151425, New York 303.375, Bruselj 51.60, Milan 25.1125, Madrid 41.95, Amsterdam 206.80, Berlin 123.25, Dunaj 58.40, Stockholm 78.15, Oslo 76.15, København 67.70, Praga 12.70, Varšava 57.85.

Effekti

Zagre. Vojna škoda 369.50—370 (360), za avg.-okt. 368—372, 7% invest. 80.25 — in 81.50, 7% Blair 69.25—69.50, 8% Blair 78 do 78.25, 7% Drž. hip. banka 74 den., 6% begluške 63—65, 4% agrarne 44.50 den., PAB 230—231, Trboveljska 93—100.
Beograd. Vojna škoda 373—375 (373 in 373.50), 7% invest. 81 den., 4% agrarne 46 in 46.75 (46), 7% stabiliz. 80.50—81.50 (81), 6% begluške 65.75—66.50 (66), 7% Blair 70.50—71, 8% Blair 76—79, Nark. banka 5820—5900.
Dunaj: Trboveljska 11.75.

Blagovna tržišča

ZITO.

+ **Chicago** (9. t. m.). Zaključni tečaj: Pšenica: za sept. 93.375, za dec. 92.25; turščica: za sept. 75.625, za dec. 69.625.
+ **Novosadska blagovna borza** (9. t. m.): Tendence stalna. Promet srednji. Pšenica: eremska in slavonska, 78 kg 115; banatska 78/79 kg 122; baška, 78/79 kg 123; gornjebaška in gornjebanatska, 79 kg 125; ladja Risa, 79 kg 131; ladja Begej, 79 kg 129; baška, banatska in baranjska, ladja Dunav 78 kg 128; eremska, 77-78 kg 121.50. Rž: baška 104—105. Ječmen: baški in sremški, 64 kg 100 — 102.50. Oves: sremški in slavonski 92.50 — 95. Koroza: baška in sremška 84—85, banatska 80—82. Moka: baška in banatska »Og« in »Ogg« 190 — 210, »2« 170—190, »5« 150—170, »6« 130 — 150, »7« 110—120, »8« 92.50—97.50. Otrbi: baški, sremški in banatski 82—84.

+ **Budimpeštanska termiska borza** (9. t. m.). Tendence slaba. Pšenica: za okt.

Domače vesti

*** Trije veliki krediti za šolske zgradbe v dravski mariborski.** To dni se je mudil v Beogradu mariborski župan g. dr. Lipold, da intervjua za odobritev mariborskega mestnega posojila v višini sedem milijonov dinarjev pri Pokojniškem zavodu, ki jih bo mariborska občina uporabila za gradbo nove meščanske šole in deželne zavetnice. Intervencija je imela uspeh in minister natanjnih del ter financ sta sklep mestne občine za najetje posojila odobrila. — Mesto Ljubljana ima odobreno posojilo pri Državni hipotekarni banki za dograditve osnovne šole za Bežigradom ter je vsota štirih milijonov mestni občini že dana na razpolago. — Ministrski svet je odobril, da sme dravska banovina kot samoupravna enota najeti pri Pokojniškem zavodu v Ljubljani posojilo sedem in pol milijona dinarjev za gradnjo III. drž. realne gimnazije. Ta sklep objavlja ljubljanski »Slovenec« pod naslovom »Vlada Slovenije, kar bi utegnilo zapeljati v zmožo. Ne gre namreč za graditev poslopja realne gimnazije iz državnih sredstev, temveč predstavlja sklep ministrskega sveta samo po zakonu predpisano formalno odobritev vrhovne državne uprave za zadolžitev banovine, ki gre na račun banovinske samouprave in ki se bo morala seveda amortizirati v breme davkoplačevalcev v dravski banovini. Op. ur.)

BON
za brezplačno razvijanje zvitega filma,
ki ga kupite pri meni, dobite v drogeriji
IVO KANC, NEBOTIČNIK

*** 25 letnice mature so slavili maturanti** gimnazije v Kranju dne 7. avgusta pri tovarišju župnika Francetu Stiglicu v Smartnem ob Dreti. Maturanti so prišli na to slavnost iz treh držav: Jugoslavije, Avstrije in Italije. Udeležili so se obelodnice: Varj Leopold, živnozdravnik v Litiji, Koprivšek Stefan, šef pravnega oddelka Agrarne banke v Beogradu, Pogorelec Slavko, uradnik Radio A. d. v Beogradu, Erjavac Lofze, višji kontrolor drž. žel. v Ljubljani, Subic Karol, višji kontrolor drž. žel. v Ljubljani, Pagon Franc, načelnik materialnega skladišča drž. žel. v Mariboru, dr. August Reisman, odvetnik v Mariboru, Burnik Janez, župnik v Zgornjem Tuhinju, Muri Ignac, župnik v Gorenjskem na Koroskem, Crnivec Jernej, župnik v St. Janžu na Dolenjskem. Odstotnost je opravil s daljšim podzdravnim pismom službeno zadržan tovariš Albin Omahen, sodnik vojaškega sodišča v Nišu. Udeleženci intimne slavnosti so naslednji dan obiskali Gornji grad, Logarsko dolino in domačijo tovariša Franc Stiglica v Rečici ob Savinji.

*** Naši avtomobilisti obiščejo Bolgarijo.** Bolgarski avtomobilski klub je sprejel z največjim navdušenjem predlog našega avtomobilista o obisku jugoslovanskih avtomobilistov. Bolgarski avtomobilski klub je izdelal program za turnejo naših avtomobilistov in v zvezi z bolgarskimi državniimi oblastmi je urejeno vse, da bodo izletniki zadovoljni in da bodo imeli na potovanju tudi razne olajšave. Naši avtomobilisti bodo najbrž 15. septembra krenili iz Beograda. Obiskali bodo najprej Sofijo, potem pa bodo potovali do Varne ob Črnem morju in od tam v drugi smeri spet nazaj. Potovanje po Bolgariji bo trajalo 8 do 10 dni. Centrala našega avtomobilista je prosila prometno ministrstvo za brezplačen prevoz motornih vozil in za polovico vožnje udeležencev iz središč posameznih sekcij v Beograd in nazaj. Upravni odbor avtomobilista želi, da bi udeleženci prijavili že do 25. t. m., da bo lahko bolgarski avtomobilski klub vse pripravil za sprejem gostov.

*** Sodna imenovanja.** Za starešino sodišča v Slovenski Bistrici je bil imenovan g. dr. Franjo Muhic, starešina sreskega sodišča v Kozjem; za starešino sreskega sodišča v Sevnici pa g. dr. Josip Dobrošek, sodnik sreskega sodišča v Slovenski Bistrici. To dostajamo nedavno objavi imenovanj, ker je bilo zaradi tiskovnih pomot popačeno.

*** Velika letalska prireditev bo v nedeljo 11. t. m. na Sušaku.** Aeroklub na Sušaku je za prireditev dovršil že vse priprave in bo po udeležbi civilnih in vojskih letal sodč letosnja prireditev še veliko večja, kakor je bila lanska. Sušak zavzema odlično mesto v našem zrakoplovstvu. Zrakoplovni promet je bil odprt leta 1930 z eno progo vsak drugi dan, letos pa je na sušakem letališču dnevno že pet pristankov in 5 startov. Zrakoplovna propaganda se je močno ucvrstila po širnem zaledju in ima pri tem velike zasluge ravnatelj sušakkega letališča g. Nikolaj Vilhar.

*** Udeležence nedeljske motociklistične dirke na Ljubelju opozarjamo na ugodno priliko.** da na povratku obiščejo Golnik ter se udeležijo velike ljudske prireditve tamonje protituberkulozne lige, o kateri je »Jutro« že obširno poročalo. Če bi bilo slabo vreme, se bo prireditev vršila na praznik 15. t. m.

*** Kolo jahačev in vozačev v Ljutomeru** bo proslavilo 60 letnico 15. in 18. t. m. na sporedu so jubilejne konjske dirke in jugoslovanski derby pod pokroviteljstvom Nj. Vis. kneza namestnika Pavla. 15. t. m. popoldne bodo jesenske konjske dirke, 17. t. m. bo premovalna konj v Ljutomeru, 18. t. m. pa bo dopolne razstava ameriških kasačev na zrebčarni v Cenu, popoldne pa velike jubilejne dirke in derby. Voznina je polovici.

*** Za avtobusni izlet v Bruselj** je danes zadnji čas prijave. Ne zamudite ugodne prilike, ogledati si po cenah francoska bojišča, Pariz, Bruselj, Köln, Nürnberg, München in druge zanimive kraje. Odhod je 18. t. m. ob 5. zjutraj. Putnik, Ljubljana.

ELITNI KINO MATICA
Tel. 21-24
Danes ob 4. 7% in 9% ur
premiera sijajnega filma
NA OTOKU
Brigita Helm Willy Fritsch
Znižane cene

*** Smrt vzorne matere.** V Sromljah pri Brežicah je umrla 7 t. m. gospa Uršula Sotlerjeva, rojena Sekoranja. Dosegla je častitljivo starost 75 let. Bila je skromna, tiha ženska, vendar zelo inteligentna. Vednost njenega značaja, poštrevnost in velika ljubezen do svojcev — to ji je omogočilo prenašati uspešno vse težave življenja zglede žene in matere. Pokoj njeni duši!

*** Koncert tenorista g. Lukmana** v Zdraviliškem domu v Rogasji Slatini se ponovi v sredo 14. t. m. ob 9. Koncertant je imel velik uspeh 18. julija. Sodelujeta se gdnca Kalanova in g. Vondrašek. Upamo, da bo udeležba tako odlična, kakor pri prvem koncertu.

Beda kočevskih rudarjev. V članku »Beda v Kočevju, ki je bil t. dni objavljen, je mala tiskovna pomota pokvarila pravo sliko propadanja kočevskega rudnika, v katerem nameravajo ustaviti obrat. Pravilno je bilo navedeno, da je v tem rudniku zaposlenih 94 rudarjev in okrog 15 uslužbencev in da živi od skromnega zaslužka pri rudniku še okrog 600 oseb. Navedeno je bilo tudi, kako se že več let v veliko škodo kočevske mestne občine in tudi okolice skrčuje rudniški obrat. V primer teh usodepolnih redukcij je bilo omenjeno koliko je rudnik nekdanji producent in koliko znaša produkcija v zadnjih mesecih. Pravo sliko propadanja pomembnega rudniškega obrata pa dobimo, če pomislimo, da je imel rudnik nekdanj 1.400 in ne 400 rudarjev, kakor je po pomoti stalo v članku. Od 1.400 se je reducirala stala kočevskih rudarjev na 94 delovnih moči.

*** Učeslaski vromilci so doslej priznali devet vlomov.** Iz Očeslavcev poročajo: Vlomilska trojica, ki je vlomila pri trgovcu Jožetu Hermanu v Očeslavcih, ima na vesti več grehov, kakor se je izprva domnevalo. Rodolf Znidarč, sin Hermanovega sosedu, je prišel pri Hermanu vlamovati že leta 1930. In si je sčasoma pridobil tovariše, ki so postali strah spodnjih Slovenskih gor. Nekeč so trgovca Hermana oškodovali za 24.740 Din, a v noči od 28. na 29. julija so mu odnesli nad 175.000 Din. To je bil največji vlom, kar jih zadnja desetletja beleži kronika Slovenskih gor. Zločinci pa so vlamljali tudi drugod, kjer je bil pen seveda neprimerno manjši. Vsega skupaj so doslej priznali 9 vlomov. Ljudstvo ee je oddalilo. Priznanje gre mariborski policiji in nadzorniku Cajniku, nadalje vodniku ljudtomerskega orožniškega voda Nikolai Batiču, ki je organiziral zasledovanje

LEICA, CONTAX IN RETINA
povečave izvršujem prvovrstno!
DROGERIJA IVO KANC, NEBOTIČNIK

*** Še enkrat Jože Bradsko.** Včeraj smo zabeležili, da se po brebeljskih hribih pri Litiji potika v družbi Jožeta Anžurja po vsej verjetnosti tudi Jože Bradsko, ki je pred kratkim pobegnil iz zaporov ljubljanskega okrožnega sodišča. Na to beležko nam poročajo iz Medvoda, da je bil Bradsko sredi prejšnjega meseca na tatinskih poslih tudi v tamošnji okolici. Vlomil je v stanovanje posestnika Janeza Pivka na Topolu in odnesel iz omare dve kompletni moški obleki, eno iz modrega kamgarna. drugo iz rjavega sukna, in nekaj posteljnine. Kakor se da sklepati iz dosedanjih poročil, je Bradsko preživel vse te tedne, kar je na svobodi, s tatinskimi in vlomiskimi podvigi po najrazličnejših krajih.

*** Ciril Metodova podružnica v Kranju** je poslala pod geslom »Še na krepko zdravje prečistitega mons. T. Zupana!« za Zupana sklad 100 Din. Lepa hvala!

*** Za avtobusni izlet v Logarsko dolino** in na Ljubelj, v nedeljo 11. t. m. sprejema »Putnik« prijave še danes.

*** Enoletni trgovski tečaj v Ljubljani,** Kongresni trg 2-II. (Trgovski učni zavod) je dosegel v preteklih letih najboljši uspeh. Zavod razpolaga z najmodernejšim programom, ki ga izvajajo samo prvovrstne učne moči. — Istotam se vrše razni večerni, jezikovni, strojepleni, stenografski in drugi specialni tečaji. Zavod daje ustno ali pismeno vsa pojasnila brezplačno. — Priporočamo!

*** Obledela obleke barva v različnih barvah** in plisira tovarna JOS. REICH.

Iz Ljubljane

*** Proslava 15. letnice »Soča«.** Jutri proslavi »Soča« 15letnico svojega obstoja. V ta namen priredi pestro veselico s petjem, koncertom, deklaracijami, narodnim plesom (istrsko-kolo), srečolovom, itd. na vrtu Narodnega doma. Začetek bo ob 16. Vsa postrežba v lastni rezi, vstopnina samo 4 Din. Namen društvenega delovanja je dohodnina in socialna, zakaj nihče ne zna svojih brezposelnih in zapuščenih, tako plemenito podpirati gmožno in drševno kakor oni, ki so izgubili svojo rodo no grudo. »Soča« prireja poljubna prežavanja, sestanke, zabave, zbira narodne noše in goji narodno pesem. Poštrevnostno in uspešno delo »Soče« — Matic in njenih podružnic zasluži podporo vse javnosti jubilejna prireditev pa največji obisk.

*** Tujsko-prometni svet mesta Ljubljane** priredi danes, 10. t. m. ob 20. promenačni koncert pred Narodnim domom na Aleksandrovi cesti. Koncert izjava Nar. žel. glasbeno društvo »Sloga«. Sporedi bodo na razpolago za ceno 1.— Din.

*** Drevi ob 8. se ponovi ob svitu reflektorjev** sijajno uspeša Vomergerjeva komedija »Voda« na telovadišču Sokola IV. na Dolenjski cesti.

*** Nove pevce in pevke — začetnike sprejema** pevsko društvo Ljubljanski Zvon od 5. do 9. t. m. med 18. in 20. uro v društvenih prostorih v Mestnem domu 4. levo.

*** Zdravniške preiskave vseh oseb oziroma družin,** ki sprejemajo na stanovanje diake vseh šol v Ljubljani, se bodo vršile z ozirom na odlok banske uprave v Ljubljani od 16. t. m. do 10. septembra v Protituberkuloznem dispanzerju (palača OUZD, Miklošičeva c.) in sicer: ob sredah, četrtih in petkih od pol 17. do 18. ure; Dispanzer bo izdajal potrdila o izvršeni preiskavi in zdravstvenem stanju z ozirom na tuberkulozo v družini, s katerimi se bodo morali izkazati pri ravnateljstvih šol.

*** Kam pa? V nedeljo vsi kegljači na** kegljske k »Perleuse«. Krašni dobili!

500 KOMADOV
perzijskih preprog, originalnih, je poceni naprodaj na Obrtni razstavi v Celju. 1712

u — Prijatelje in vzgojitelje kakelj in drugih eksotičnih rastlin opozarjamo na cvetočo Stapiella-Variegata, ki je razstavljen v vokalni izložbi Tiskovne zadruge v Selenburgovi ulici. Čudovit cvet obuduje mnogo pasantov. Vzgojila jo je gospa Slavka Vrhovec v Rožni dolini.

u — Namesto cvetja na grob blagopojne g. Cvetka Martelanca je darovala učiteljica Marija Pfeiferjeva 30 Din za društvo »Tabor«.

u — Z avtobusom na velesesem v Leipzig, v Prago in na Dunaj. Putnik, Ljubljana priredi 12dnevni avtobusni izlet na velesesem v Leipzig v času od 26. t. m. do 6. septembra po naslednjem programu: Odhod 26. t. m. iz Ljubljane, izred bilietarnice Putnika preko Podkorena — Spitala v Salzburgu in München. Iz Münchena dalje v Nürnberg na železniško razstavo in v Leipzig na velesesem. Po tridenem bivanju v Leipzigu nadaljevanje vožnje preko Dresdena v Prago in na Dunaj, z Dunaja povratek 6. septembra preko Semmeringa v Ljubljano. Cena izleta je 3.385. Din, t. j. vožnja, vsa oskrba, napitnine, takse, postrežba, vstopnine, vodniki, razven vstopnine na velesesem. Potni list si mora preskrbeti vsak potnik sam, vizume preskrbi na njegov račun Putnik. Prijave, obenem s plačilom, najkasneje do 20. t. m. pri »Putniku« za nebotičnikom.

u — Sreča v nesreči. Včeraj popoldne okrog 15. ure je prišel pod tramvajski voz na Glincih blizu policijske stražnice 2letni sinček peka Marčiča. Tramvajski voz ga je podrl, vendar pa je varovalna naprava dobro delovala in je gredelj avtomatično padel na tla ter pobral otroka. Razen nekoliko strahu, ki sta ga prestala otrok in njegova mati ni bilo hušega.

KAMILA KREMA

očisti kožo mozoljev, lisajev, vnetij itd. in jo ohladi čisto in svežo. V lekarnah, drogerijah, parfumerijah in trgovinah. Glav. zal. za Ljubljano »VENUS« pred pošto.

u — Karambol avtomobilista s kole-sarko. Včeraj malo pred 8. zjutraj je prišlo na Vidovdovski cesti do prometne nesreče, ki je domala zahtevala življenje 38letne Ivanke Erbežnikove, delavke Reichove tovarne. S Tomačevega, kjer je doma, se je na kolesu peljala v službo, pa se je iznenada zaletel vanjo neki avtomobilist, da jo je v loku vrgele na pločnik kraj ceste. Dobila je prav nevarne poškodbe in ima bržkone zlomljeno hrbtenico.

u — Mladoleten kolešar. V trgovini »Prjeme« na Napoleonovem trgu, ki kupuje in prodaja najrazličnejše rabljene predmete, je v četrtek mlad kmečki fant ponujal pri prodaj kolo za 200 Din. Z navedbami, kje in kako je prišel do kolesa, je fant vzbudil pozornost ljudi in tako se je zanj poznala tudi policija. Tako se je polagoma izkazalo, da je kolešar, ki mu je komaj 16 let in odnekod iz polhovgrajske okolice doma, pretekli ponedeljek ukradel kolo izpred neke hiše v Hotavljah v poljanski dolini. Kolo je pozneje skril v neki zapuščeni oglarski bajti v gozdu, ne da bi bili domači vedeli zanj, nato pa se je pripeljal v Ljubljano, da bi ga spravil v denar. Fant se je tokrat prvič pregrešil zoper paragraf.

KONCERT
PLES
Vsako soboto in nedeljo na vrtu hotela
»JELEN« v Kranju
Prvovrstna kuhinja pod lastnim vodstvom.
Se priporoča
R. V. WAND,
hotelir.

u — Vlom v Tavčarjevi ulici. Stanovanje brivskega mojstra Rudolfa Jurmana v Tavčarjevi ulici je bilo v enem zadnjih večerov deležno nezaželenega obiska. Za časa mojstru odsotnosti se je pritohtopil neznan rokomavh in odnesel za cel kup razne srebrnine in aluminie, med drugim tri žepne ure, zlato žensko zapestnico, srebrno broško, tri srebrne medalje, nekaj srebrnih ankov, nekaj starih avstrijskih kron in več razne zlata in srebrne drobnjave.

u — Nagrado 700 Din dobi, kdor izslediti tat, ki mi je 9. t. m. v Tomačevem na Savi ukradel hlače in z njimi zlato uro dvokrovko z velikim monogramom I. R. ter zlato verižico, srebrno cigaretno dozo in denarnico z nekaj gotovine ter dokumenti. Pred nakupom se svari. Naslov v uredništvo. — I. R.

Iz Celja

e — Obrtno razstavo je obiskalo do sinoči že blizu 10.000 oseb. Zelo mnogo obiskovalcev je javljenih za jutri in prihodnji teden. V torek prispe obrtništvo iz Ljubljane. Na praznik 15. t. m. ob 10. bo v Celjskem domu velik zbor, ki ga priredi osrednje društvo jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino. Ob tej priliki pričakujejo ogromne udeležbe iz vseh delov države. Ta dan bo obrtništvo prav posebno praznovalo kot obrtniški praznik. Drevo bo na veselilnem prostoru bajna noč na Jadranu z lampijoni, umetnim ognjem, iluminacijjo, godbo, streljanjem vojnega brodovja, morskimi valovi in razno drugo zabavo.

e — Avtobusna zveza Celje-Logarska dolina. Narodni poslanec g. Ivan Prekorski je poslal ministrstvu za trgovino in industrijo g. dr. Milanu Vrbaniću predstavo glede podaljšanja cestne mestne

Zvočni kino Ideal
Danes ob 4. 7. in 9% zvečer
Henny Porten, Vladimir Gajdarov
KRALJICA LUIZA
Vstopnina 4.50. 6.50 in 10 Din

avtobusne koncesije za progo Celje-Logarska dolina. Nadaljni obstoj te avtobusne zveze je bistven pogoj za normalni razvoj tujskega prometa in za ono povezanost gornje Savinjske doline s Celjem, ki jo zahtevajo gospodarski interesi vsega predela od Celja do naše državne meje 74 km dolgi progi v Logarsko dolino. Celje je gospodarsko in prometno središče važnega predela dravske banovine, je izhodišče za naša kopališča in zdravilišča Celje je z žrtvami in napori vseh domačih činiteljev vsa leta delalo za povzdigo tujskega prometa in upravičeno zahteva, da se mu ne delajo ovire tam, kjer naj bi se mu prožila pomoč.

Obiščite obrtno razstavo v Radovljici od 21. julija do 15. avgusta 1935.

e — Zaradi dodelitve legitimacij za polovčno vožnjo za obiranje hmelja so Hmeljarsko društvo za dravsko banovino ter narodni poslanec g. Prekorski in banovinski svetnik g. Piki vložili brzojavno predstavo na ministra prometa z zahtevo, da se dajo legitimacije na razpolago za vse uboge hmeljske obiralce.

e — Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 zvočna opereta »Tebi pojem pesem svojoc in zvočni tednik.

Zvočni kino Dvor
Telefon 27-30
Danes ob 4. 7. in 9. uri
HARRY PIEL
JONNY UKRADE
EVROPO
Vstopnina v parter Din 3.50

Iz Maribora

a — Živel pionirski mariborski slovenski učiteljski letnik 1910! Te dni so obhajali maturantje prvega zares zmagojočega slovenskega letnika na tukašnjem moškem učiteljski iz leta 1910 ko je maturiralo 24 Slovencev in le 11 Nemcev, srebrni jubilej mature. Od profesorjev sta bila pri prisrčni proslavi navzoča prof. dr. Lj. Pivko in dr. M. Potočnik. Od Slovencev omenjenega letnika se živijo: Franc Braglec, Vekoslav Gobec, Božidar Gselman, Franc Golez, Robert Ivanuš, Aleksander Koprivc, Ludvik Kokot, Mirko Majcen, Ivan Mihev, Franc Ramšak, Franc Rožanc, Mirko Sušnik, Stanko Snuderl, Mirko Vanda, Josip Velnar in Janko Zel. Večina teh se je na pobudo sreskega nadzornika M. Vande udeležila proslave, ki je potekala v znaku objanja prijateljskih in veselih spominov izza večno lepih dijaških let.

a — Pobreski Sokoli so lahko ponosni na svojo krasno uspešno nedeljsko prireditev, h kateri je prišlo preko 100 ljudi. Vse točke prireditvenega sporeda so se brezhibno izvajale, »Zarja« in godba postarjev pa sta s svojim programom dvignili potek prireditve.

a — Trije pokali so namenjeni zmagovalcem o priliki plavalnih tekem za drž. prvenstvo. Mestni predsednik dr. Lipold je daroval pokal za najboljšo moštvo v skokih, mestna podjetja drugi pokal za najboljšega juniorja oz. juniorko, ki doseže najboljši čas v primeri z obstoječim rekordom, tretji pokal pa Mariborski teden za državnega prvaka jun. v waterpolu.

a — Zveza kulturnih društev v Mariboru bo predložila obračun svojega dela v nedeljo 11. t. m., ko se bo v okvirju Mariborskega tedna vršil ob 10. v mali dvorani Narodnega doma njen občni zbor. Pričakovati je, da se bodo tega občnega zbora, ki bo obenem jubilejni občni zbor, udeležila včlanjena društva v polnem številu.

a — Veliko gasilsko slavlje obmejega gasilstva bo v nedeljo 11. t. m. pri Sv. Benediktu v Slov. gor. kjer bo ob 15. razvije novega krasnega prapora. Pokrovitelj lepe prireditve je sreski načelnik za Maribor, levi breg, dr. Senejovič.

a — 50 dinarski ponarejeni kovanci so se pojavili na Mariborskem tednu. Ljudje so pojavili na Mariborskem tednu. Ljudje, pozor!

a — Na ribjem trgu so včeraj prodajali sardele po 14, jegulje po 24 in ciple po 24 dinarjev.

a — Hrabro dekle. Pri posestniku Siečku na Tezmem so neki ponočni rokomavhi poizkusili svojo srečo. Čim so stopili skozi okno v spalnico, pa jim je stopila hrabro nasproti domača hčerka in jih pregnala.

a — Otrokova smrt v apnu V Kuzmi pri Rogasčevih je padel v 60 cm globoko jamo z apnom triletni Jožek, sin posestnika Josipa Zoherja. Na strašnih opeklinah je otrok po preteku pol ure umrl.

a — Ni vse zlato. Pojavili so se po Mariboru prodajalci »zlatih« prstanov. Mnogi so kmalu ugotovili, da gre za zakonske prstane iz medenine, ki so s pomočjo silidola dobili blešč zlata. Prevečencem so na sledu.

PROTI POTENJU
je najbolje sredstvo
POTEX
Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

a — Drzni rokomavhi so udarli pri posestniku in mešarskem mojstru Antonu Stampflu na Pragerskem ter mu odnesli razno jedilno orodje, likerje, cigarete in druge predmete v skupni vrednosti 1500 dinarjev.

a — Ponarejen denar se pojavlja po deželi in sicer kovanci po 10 in 20 Din v Fokovcih, po 10 Din v št. lju in po 20 Din v Prosnjakovcih. Slednji faizifikati izvirajo iz Salovev v Prekmurju, kjer so aprila meseca odkrili delovanje znanega ponarejevalske tolpe.

a — Velik gozdni požar je nastal v Kobliški šumi v Slov. Krajin. Upeli je 1.63 orala umetno vzgojene borove kulture. Škoda znaša 50.000 dinarjev. Mariborsko drž. pravdnštvo je v svrhu ugotovitve vzroka požara uvedlo postopanje.

Z Jesenic

e — Jezikovna dopisna šola na Jesenicah začne s 1. oktobrom 1935 zopet s pismeni tečajji za nemščino, esperanto in slovenščino. Učnina zelo nizka in ugodni plačilni pogoji. Zahtevajte prospekt in priložite znakmo za odgovor. Prijave sprejemamo do 15. septembra.

e — Kino Radio predvaja danes in jutro v nedeljo ob pol 9. zvečer, (v nedeljo ob 3. uri samo ob slabem vremenu) vesel film »Pozabi svoje skrbi«. Najnovejši zvočni tednik. Sledi: »Gospodar Azije«.

Iz Novega mesta

n — Na novomeški pošti, ki ima izredno velik promet, vrši v uradnih prostorih službo le 10 uradnikov, dasi je določenih 11 uradniških mest. Zadnje 4 mesece pa jih uraduje samo 9, ki so z delom vsesko preobremenjeni. Uradništvo nima že čeli 2 leti rednega dopusta ali odmora. Pošto osobe vrši službo od 8. do 12. in od 14. do 18. Poleg mesta ima pošta še 5 selskih dostavnih okrajev. Enako kakor z uradništvom je z zvaniki in služitelji. Za odpustnega zvanika urad še ni dobil nadomestila in tako je selska pošta dostava spet v neredu. Najbližja selska pošta dostava je 5 minut oddaljeni Smihel. V ta kraj se pošta dostavlja vsak drugi dan, namesto dnevno. Vsekakor je treba te razmere odpraviti.

n — Akcija za upostavitve sirotišnice na Dolenjskem. Našo javnost je močno vzdrnila vest, da hočejo bivše učence samostana Notre Dame v Smihelu postaviti ob 50-letnici delovanja šolskih sester, sirotišnico. Da uresniči svojo namero so takoj prešle k energični akciji in osnovele odbor, ki ima nalogo realizirati načrt. Okrog 2.000 učenk je že šlo skozi šolska vrata Notre Dame in vse te bodo dobile od svojih kolegic v odboru blagohotne pozive, da se odzovejo s primernim denarnim zneskom, a pokroviteljstvo je naprosena Nj. Vel. kraljica Marija. Odbor tvori množice ugodne osebe, predsednica širšega odbora je ga Irma Stupica, svetkovnja v Ljubljani, podpredsednica ga Justina Lovrenčičeva, urad. soproga v Ljubljani, v ožjem odboru je g. prošt Karel Cerin. V korist tej akciji bo v nedeljo ob pol 21. uri pred cerkvijo v Smihelu uprizorjen »Slehniki«.

n — Sloga« priredi pri g. Osolniku 11. avgusta ob 17.30 koncert s plesom. Sodeluje godba »Sloga« iz Ljubljane.

Iz Ptuj

j — Priprave za veliko gasilsko slavnost v Ptuj so končane. Ptujška gasilska četa, ki obhaja letos svojo 65letnico, je s pripravo za proslavo jubileja gotova. Pokroviteljstvo je prevzel podban g. Otnar Pirkmajer, ki se bo proslave udeležil. Dosedaj je prijavljenih okoli 200 gostov iz vseh kraj. naše banovine. Na predveč 14. l. m. bo ob 20.30 baklada, ob 21.30 pa družabni večer v Društvenem domu. Prebivalstvo Ptuj naj ob bakladi razsvetli okna. 15. t. m. bo ob 5. budnica in sprejemanje gostov pri jutranjih vlakih. Ob 8.15 bo povorka skozi mestne ulice, v katerih bo razen godbe »Dravec« iz Maribora tudi več gasilskih godb. Ob 9. bo na Florjanskem trgu pontifikalna masa in blagoslovitev orodja. Popoldne bodo proste vaje s sekiricami na Tyrševem trgu in velika gasilska vaja na Minoritskem trgu.

Sokol

Sokol I. Ljubljana-Tabor obvešča članstvo da se z vsemi oddelki udeležijo proslave 15 letnice obstoja Sokola na Ježici. Sokol na Ježici je bil ustanovljen v 1. 1920 kot odsek našega društva, zato je naša dolžnost tem večja, da se odzovemo vabilu br. društva. Zbor vseh oddelkov v kroju bo v nedeljo ob 12.45 na letnem telovadišču Tabora, od koder odkorakamo s praporom in godbo na čelu na Ježico. Vabimo br. ljubljanske edince, ki se tudi nameravajo udeležiti tega slavlja, da se nam priključijo. Zdravo! Uprava.

Ljubljanski Sokol poziva svoje članstvo, da se udeležijo v največjem številu proslave 15 letnice Sokola na Ježici, ki bo v nedeljo 11. t. m. v Stožicah na vrtu br. Ramovša. — Za ono članstvo, ki se udeležijo te proslave v kroju, je zbor ob 12.45 pri Sokolu I na Taboru.

Uprava Sokolskega društva Vič poziva članice in članke udeležijo proslave 15 letnice obstoja Sokolskega društva na Ježici in javnega nastopa Sokola v Brezovici. Odhod na Ježico točno ob 13. v krojih nin s praporom izpred Sokolskega doma na Tabor, kjer se priključimo Sokolu na Taboru. Odhod na Brezovico ob 14. izpred Sokolskega doma.

Sokolsko društvo Dobrava — Podnat priredi jutri ob 15. predavanje o koksčereji. Predava predavatelj ZKD, g. ing. Wenko.

Radio

